

ingediend op **1030** (2021-2022) – Nr. 4
11 januari 2022 (2021-2022)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

over het Vlaamse internationale
beurzenprogramma voor topstudenten

Documenten in het dossier:

- 1030** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag

AMENDEMENT Nr. 4

**voorgesteld door Kristof Slagmulder, Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans en Chris Janssens
na indiening van het verslag**

Artikel 4**Een derde lid toevoegen, dat luidt als volgt:**

"De beurs wordt toegekend met een minimale duurtijd van tien maanden en een maximale duurtijd die de totaalduur van het modeltraject van de te volgen opleiding bedraagt. De uitbetaling van de beurs geschiedt in schijven per academiejaar. Er wordt gedurende de opleiding in een duidelijke jaarlijkse opvolgrapportage voorzien en toegepast op basis waarvan de Vlaamse Regering op advies van de jury, vermeld in artikel 3, derde lid, bij een negatieve evaluatie de toekenning van een verdere uitbetalingsschijf kan schorsen."

VERANTWOORDING

In het artikel zoals het nu voorligt in het ontwerp van decreet, wordt de minimale en maximale duurtijd niet decretaal vastgelegd, maar wordt dit, middels artikel 5, 5°, over de nadere vastlegging van regels door de Vlaamse Regering, volledig overgelaten aan de Vlaamse Regering om te bepalen via haar uitvoeringsbesluiten.

De duurtijd staat in dit ontwerp van decreet enkel ingeschreven als nader te bepalen voornemen in de algemene toelichting in de nota over het desbetreffende ontwerp van decreet, conform de eerdere voornemens uit de visienota Internationaal Beurzenprogramma van 9 juli 2021, waaruit volgend citaat: "Het beurzenprogramma biedt de geselecteerde studenten een financiële beurs aan voor een opleiding van één jaar, aan een van de beste kenniscentra ter wereld binnen hun vakgebied. Het programma voorziet een beurs afhankelijk van de locatie en opleiding. (...) De duur van de studie in het buitenland waarvoor deze beurs kan worden aangevraagd, is minimaal 10 en maximaal 18 maanden."

Over de duurtijd maakte de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) echter de terechte opmerking dat hij het nodig acht om duidelijkheid te scheppen in de duurtijd en af te lijnen welke duurtijden van opleidingen al dan niet in aanmerking komen. Tegelijk is de Vlor ook vragende partij om de duurtijd van de beurzen niet te strak vast te leggen, zodat die kan worden gealigneerd met de internationaal gangbare duurtijden van masterprogramma's, die niet steeds exact één jaar duren maar soms ook twee of drie jaar.

Bij de bespreking van het ontwerp van decreet tijdens de zitting van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme van 14 december 2021 gaf de minister-president in dat verband mee dat er, rekening houdend met de opmerkingen van het onderwijsveld en het advies van de Vlor, effectief voor gekozen is om de duurtijd van de beurzen maximaal en flexibel af te stemmen op de internationaal gangbare duurtijden van masterprogramma's. Het bleek immers dat sommige opleidingen twee jaar beslaan, aldus de verklaring van de minister-president.

Het op de ministerraad van 17 december 2021 principieel goedgekeurde besluit van de Vlaamse Regering over het Vlaamse internationale beurzenprogramma voor topstudenten bepaalt de duurtijd in artikel 9, §1, als volgt: "De beurs omvat een vergoeding van de kosten voor onderwijs, voor huisvesting, voor levensonderhoud en voor verplaatsing, voor de duur van de opleiding, met een maximum van 24 maanden."

Al deze elementen overwegende, is het echter nodig om de duurtijd van de beurs decretaal vast te leggen. De omschrijving van de minimale duurtijd zoals voorgesteld in dit amendement zorgt ervoor dat enkel programma's van minimaal één academiejaar in aanmerking zouden komen, en dus geen korte trajecten, waarbij de tijd te beperkt zou zijn om buiten de opleidingsgerelateerde opdrachten ook nog duurzaam aan netwerking te doen en de rol van ambassadeur van Vlaanderen als academische innovatieve regio op te nemen, wat volgt uit enerzijds de concrete criteria op basis waarvan de toekenning is gebeurd (beschreven in artikel 3, tweede lid, van het ontwerp van decreet), en anderzijds uit de algemene doelstellingen van de beurs (beschreven in artikel 2 van het ontwerp van decreet). De omschrijving van de maximale duurtijd zoals voorgesteld in dit amendement sluit ook beter aan bij de reële studieduur van het modeltraject van bepaalde (gespecialiseerde) langere opleidingen en het advies van de Vlor.

Daarnaast maakte ook de Raad van State in zijn advies bij artikel 5 opmerkingen over de uitbetaling en de voorwaarden tot het verkrijgen van verdere schijven bij een opleiding die langer duurt dan één jaar en bemerkte ter zake een behoefte aan nauwere decretale vastlegging.

Het op de ministerraad van 17 december 2021 principieel goedgekeurde besluit van de Vlaamse Regering over het Vlaamse internationale beurzenprogramma voor topstudenten regelt de concrete uitbetaling in schrijven middels artikel 10 van datzelfde besluit.

De opmerkingen van de Raad van State overwegende, is het nodig om de uitbetaling ervan in schijven decretaal vast te leggen. Om ook de (studie)voortgangscontinuïteit te bewaken en te garanderen moet er ook in een duidelijke opvolgrapportage voorzien worden en moet die toegepast worden.

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door Kristof Slagmulder, Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans en Chris Janssens na indiening van het verslag

Artikel 4/1 (nieuw)

Een artikel 4/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 4/1. De beurs kan retroactief teruggevorderd worden wanneer de ontvanger, hetzij als student, hetzij als alumnus, verzaakt aan zijn taken volgende uit de concrete criteria op basis waarvan de toekenning is gebeurd, beschreven in artikel 3, tweede lid, en/of uit de algemene doelstellingen van de beurs, beschreven in artikel 2. Hiertoe wordt er een monitoring uitgevoerd door de jury, vermeld in artikel 3, derde lid, bij het beëindigen van het opleidingstraject en opnieuw na een termijn van 5 jaar na afstuderen."

VERANTWOORDING

De Vlor maakte in zijn advies al de kanttekening dat het erg ambitieus is om de volledige kosten, dus zowel de studie- als de leefkosten, te willen dekken. Dit is niet alleen vrij ongebruikelijk bij beurzenprogramma's, het is vooral ook niet vanzelfsprekend voor kandidaat-studenten om op voorhand die kosten ten volle in te schatten. Daarom is het, in het kader van responsabilisering van de ontvangende student en ter wille van de verantwoording en het draagvlak ten aanzien van de Vlaamse belastingbetaler, essentieel om hier een terugvorderingsmogelijkheid en dito modaliteiten bij vast te leggen, wanneer de student die de beurs ontvangt zou verzaken aan zijn of haar opdracht(en) waarvoor aan hem of haar de beurs werd toegekend.

In het ontwerp van decreet wordt in artikel 5, 6°, over de nadere vastlegging van regels door de Vlaamse Regering, bepaald dat ook de verantwoording en het toezicht op de aanwending van de tegemoetkoming volledig worden overgelaten aan het besluit van de Vlaamse Regering.

Bij de bespreking van het ontwerp van decreet tijdens de zitting van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme van 14 december 2021 gaf de minister-president in dat verband mee dat de mogelijkheid tot terugvordering zou worden geregeld in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Het op de ministerraad van 17 december 2021 principieel goedgekeurde Besluit van de Vlaamse Regering over het Vlaamse internationale beurzenprogramma voor topstudenten bepaalt de terugvordering als volgt in artikel 11:

"Als de opleiding, waarvoor de beurs is toegekend, vroegtijdig wordt stopgezet, worden de volgende bedragen teruggevorderd:

- 1° de kosten voor onderwijs, vermeld in artikel 9, §2, eerste lid, waarvoor geen betalingsbewijs kan worden voorgelegd;
- 2° het deel van de vergoeding voor huisvesting en levensonderhoud, vermeld in artikel 9, §2, tweede lid, dat betrekking heeft op de duur van de opleiding die niet is gevolgd;
- 3° de verplaatsingskosten, vermeld in artikel 9, §2, vierde lid, waarvoor geen betalingsbewijs kan worden voorgelegd."

Dit besluit handelt dus enkel over het geval waarin een student zijn of haar opleiding zou stopzetten en dus het opleidingsaspect niet meer zou behartigen, maar zegt niets over de mogelijkheid tot terugvordering indien de student zou verzaken aan zijn of haar andere taken volgende uit de concrete criteria op basis waarvan de toekenning is gebeurd, beschreven in artikel 3, tweede lid, en/of uit de algemene doelstellingen van de beurs, beschreven in artikel 2. Het gaat dan vooral over de aspecten netwerking en ambassadeurschap voor Vlaanderen als academische innovatieve regio, wat dus niet vermeld wordt in artikel 11 van het besluit van Vlaamse Regering van 17 december 2021. Dit zijn echter net de taken die de uniciteit en de specificiteit van deze beurs uitmaken ten opzichte van andere gelijkaardige beursprogramma's. Ook die moeten door de ontvangende student behartigd worden als integraal onderdeel van deze beurs, zowel gedurende zijn of haar opleiding als in de periode erna.

Om zeker te zijn van de return on investment voor Vlaanderen maar vooral van het draagvlak ten aanzien van de Vlaamse belastingbetaler, moet zowel op korte als op (middel)lange termijn, in het kader van responsabilisering ook een terugvorderingsmogelijkheid van de beurs decretaal ingebouwd worden voor het geval de ontvanger, hetzij als student of hetzij als alumnus, verzaakt aan de concrete criteria op basis waarvan de toekenning is gebeurd, en/of aan de algemene doelstellingen van de beurs.

